

8.3.2004

2018/4/02

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Mikko Sarja

VIRHEELLISYYS NEUVONNASSA

1

KANTELU

A pyysi 23.8.2002 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kirjeessä oikeusasiamiestä tutkimaan, olivatko B:n työsuojelupiiri ja C:n työvoimatoimisto menettelleet virheellisesti ja tulkinneet väärin yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 7 b §:ää.

A kertoi kääntyneensä työsuojelupiirin puoleen keväällä 2001 tarkoituksenaan selvittää, oliko hänen entinen työnantajansa tehnyt yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 7 b §:ssä tarkoitetun ilmoituksen työvoimaviranomaisille. Työsuojeluviranomaiset olivat kehottaneet A:ta kääntymään työvoimatoimiston puoleen, jossa kuitenkin oli todettu asian kuuluvan työsuojelupiirille. Esille oli noussut myös mahdollisuus ottaa yhteyttä työvoima- ja elinkeinokeskukseen.

Kun A oli uudelleen ottanut yhteyttä työsuojelupiiriin, asiaa oli ryhtynyt hoitamaan tarkastaja D, joka oli sittemmin kehottanut A:ta ottamaan yhteyttä työvoimatoimistoon. Siellä työvoimaneuvoja E oli kuitenkin todennut asian kuuluvan työsuojelupiirille. Tarkistettuaan, oliko puheena olevaa ilmoitusta tehty, E oli A:n mukaan todennut, että ilmoitusvelvollisuus on vapaaehtoista, kun irtisanottavia on alle kymmenen.

A oli kääntynyt asiassa uudelleen työsuojelupiirin puoleen noin vuoden kuluttua aiemmista yhteydenotoistaan. Tällöin tarkastaja D oli osoittanut A:lle 5.4.2002 päivätyn kirjeen yhteistoimintaneuvotteluista.

- - -

3

RATKAISU

3.1

C:n seudun työvoimatoimiston menettely

Saaduista selvityksistä on pääteltävissä, että A:n ensimmäisen yhteydenoton tarkoitus oli työvoimatoimistossa jäänyt epäselväksi. Siellä oli päätelty, että A:n ja työnantajan välillä oli ollut meneillään työsuhteriita, minkä vuoksi hänet oli ohjattu työsuojeluviranomaisten puoleen. Käytettävissä olevasta aineistosta ei

nähdäkseni ole saatavissa selvyyttä siihen, mikä puheena olevan yhteydenoton yksiselitteinen sisältö oli ollut. Mikäli A oli esittänyt kantelussa kuva amansa, alun perin työsuojelupiirille osoittamansa yksilöidyn tiedustelun samansisältöisenä sittemmin myös työvoimatoimistolle, olisi sen tullut jo tässä vaiheessa tarkistaa asia. Mikäli taas A:n tarkoitus olisi ollut epäselvä, työvoimatoimiston olisi hyvän hallinnon neuvonta- ja palveluperiaatteen mukaisesti tullut pyrkiä se selvittämään.

Sittemmin A:n kääntynyt uudelleen työvoimatoimiston puoleen hänelle oli kerrottu, ettei puheena olevaa ilmoitusta ollut tehty ja että saneeraustoimien koskiessa alle kymmentä työntekijää työnantajalla ei ole ilmoitusvelvollisuutta.

Tältä osin työministeriö on lausunnossaan katsonut työvoimatoimiston tulkinneen väärin yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain 7 b §:ää. Kyseisen säännöksen perusteella työvoiman vähentämistä koskevia toimenpiteitä sisältävä neuvotteluesitys tai siitä ilmenevät seikat on saatettava kirjallisesti työvoimaviranomaisten tietoon neuvotteluiden alkaessa, jollei vastaavia tietoja ole aikaisemmin muussa yhteydessä annettu.

Säännöksessä ilmoitusvelvollisuutta ei nähdäkseni ole rajattu siten kuin työvoimatoimisto oli asian tulkinnut. Siten A:n asiasta saama tieto oli ollut virheellinen. Hyvän hallinnon neuvontaperiaatteeseen kuuluu, että viranomaisten antamat ohjeet ja neuvot ovat oikeita. Asiassa on siten tältä osin menetelty hyvän hallinnon vastaisesti. Katson myös, että koska puheena oleva ilmoitus tulee tehdä nimenomaan työvoimaviranomaisille, niiltä voidaan edellyttää ainakin sellaista yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain tuntemusta, ettei pääse syntymään tilannetta, jossa yhtäältä annetaan virheellistä tietoa kyseisen ilmoitusvelvollisuuden ulottuvuudesta ja toisaalta ihmistä mahdollisesti aiheetta ohjataan viranomaisesta toiseen.

3.2

F:n työvoima- ja elinkeinokeskuksen menettely

Kantelukirjoituksessaan A ei varsinaisesti edes ole arvostellut työvoima- ja elinkeinokeskuksen menettelyä. Hän on ainoastaan todennut, että keskustelussa työvoimatoimiston edustajan kanssa esille oli vaihtoehtona noussut myös kääntyminen työvoima- ja elinkeinokeskuksen puoleen. Työvoima- ja elinkeinokeskuksen selvityksestä ilmenee, että kantelussa nimeltä mainitulla virkamiehellä ei ole muistikuvaa mahdollisista nyt puheena olevaa asiaa koskeneista keskusteluista sen paremmin A:n kuin työsuojelupiiriin tai työvoimatoimistonkaan edustajien kanssa.

Käytettävissäni olevan aineiston perusteella katson, ettei minulla ole aihetta epäillä F:n työvoima- ja elinkeinokeskuksen työvoimaosaston menetelleen asiassa lainvastaisesti tai jättäneen täyttämättä velvollisuuksiaan.

3.3

B:n työsuojelupiiriin menettely

Edellä jaksossa 3.1 todettuun ja B:n työsuojelupiirin menettelystä saatuihin selvityksiin viitaten katson, että koska puheena oleva ilmoitus oli tullut tehdä työvoimaviranomaisille, tarkastaja D oli menetellyt hyvän hallinnon palveluperiaatteen mukaisesti ohjatessaan A:ta kääntymään työvoimaviranomaisten puoleen. Katson tarkastaja D:n muutoinkin pyrkineen toimimaan asiassa A:n hyväksi, vaikkei se ensi sijassa hänen virkavelvollisuuksiinsa olisi kuulunutkaan. Tarkastaja D:n vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella sen sijaan oli ollut, että työvoimaviranomaiset eivät olleet asiaan kuuluvalla tavalla olleet tietoisia tehtäviinsä kuuluvista asioista.

Edellä todetun perusteella kirjoitus ei tältä osin anna aiheutta toimenpiteisiin.

4

TOIMENPITEET

Saatan edellä kohdassa 3.1 esittämäni käsityksen C:n seudun työvoimatoimiston menettelystä mainitun viranomaisen tietoon lähettämällä sille jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Koska työministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto ovat jo kiinnittäneet huomiota keskinäisen yhteistyön lisäämiseen ja kehittämiseen niillä alueilla, joilla molemmilla ministeriöillä on vastuita, ja kun sosiaali- ja terveysministeriön työsuojeluosasto on aikonut selvittää asian siirtoa ja yhteistyötä viranomaisten välillä koskevien työsuojeluhallinnolle osoitettavien yleisten menettelyohjeiden tarpeellisuuden, kantelu ei yleisellä tasolla anna aiheutta muihin toimenpiteisiin kuin että saatan esittämäni näkökohdat mainittujen ministeriöiden tietoon lähettämällä niille jäljennöksen tästä päätöksestä. Samalla pyydän ministeriöitä ilmoittamaan ratkaisusta muille asiassa selvityksiä antaneille alaisilleen viranomaisille.

Kirjeen liitteet palautetaan ohessa.